

Sygn. akt I C 594/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2018r.

Sąd Okręgowy w Łomży Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący Andrzej Kordowski / spr./

PROTOKOLANT : Monika Chrzanowska

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2018r. w Łomży

sprawy z powództwa (...) Bank SA w W.

przeciwko M. W.

o zapłatę 239.098,17 zł.

1. zasądza od pozwanego M. W. na rzecz powoda (...) Bank SA w W. kwotę 204.440,37 zł. / dwieście cztery tysiące czterysta czterdzieści złotych 21/100 groszy/ z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 lipca 2017r. do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. wyrokowi w pkt. I, co do kwoty 204.044,21 zł. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;
4. nakazuje wypłacić na rzecz adwokat B. W., tytułem wynagrodzenia, występującej w sprawie jako kurator ustanowiony z urzędu kwotę 7.200 / siedem tysięcy dwieście złotych/ powiększoną o należny podatek VAT i kwotę wypłacić z zaliczki pod pozycją 500017800243 / k-33/;
5. zasądza od pozwanego M. W. na rzecz powoda (...) Bank SA w W. kwotę 10.068,25 zł. / dziesięć tysięcy sześćdziesiąt osiem złotych 25/100 groszy/ tytułem zwrotu kosztów procesu.

I C 594/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniósł o zasądzenie od pozwanego M. W. następujących kwot 227.792,45 tytułem kapitału - z datą wymagalności 24-11-2015 r., kwoty 7.069,85 zł tytułem odsetek umownych, z datą wymagalności 24-11-2015 r., kwoty 3.839,71 zł tytułem odsetek karnych z datą wymagalności 24-11-2015 r. oraz kwoty 396,16 zł tytułem opłat i prowizji - z datą wymagalności od 24-11-2015 r., zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w wysokości 2.989,00 zł oraz zasądzenie zwrotu innych kosztów w wysokości 29,89 zł.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że strona powodowa zawarła ze stroną pozwaną umowę kredytu nr (...) z dnia 18.03.2015 r. Strona pozwana nie wywiązała się z ciężącego na niej zobowiązania terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w zawartej umowie. Wskazana data 24.11.2015 r. jest tożsama z dopuszczeniem się przez stronę pozwaną pierwszej zaległości w spłacie wymaganych rat. W związku z brakiem zapłaty zaległych rat strona powodowa wypowiedziała umowę stawiając całą należność w stan wymagalności. Strona powodowa podjęła próbę

polubownego pozasądowego rozwiązania sporu wzywając do zapłaty stroną pozwaną pismem z dnia 18-05-2016 r., jednakże strona pozwana nie spłaciła wymagalnej wierzytelności do dnia sporządzenia pozwu.

Powód wskazał, iż pozwem dochodzi części wierzytelności tj. wierzytelności wyliczonej na dzień sporządzenia pozwu oraz wskazał, że nie dochodzi przysługujących mu od dnia sporządzenia pozwu dalszych odsetek umownych i ustawowych za opóźnienie i zastrzega możliwość ich dochodzenia odrębnym postępowaniem.

Zarządzeniem z dnia 6 października 2016 r. pełnomocnik powoda zobowiązany został do wskazania adresu pozwanego w terminie 7 dni pod rygorem zawieszenia postępowania. W związku z nieuzupełnieniem tego braku w terminie Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 16 listopada 2016 r. , w sprawie I C 594/16, na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie.

Zarządzeniem z dnia 4 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 144 k.p.c. ustanowił kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. W. w osobie r.pr. B. W..

Kurator ustanowiony dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. W. wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów wynagrodzenia kuratorskiego według norm przepisanych; przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność pozwanego oraz zobowiązanie powoda do złożenia oryginalnej dokumentacji dotyczącej czynności bankowej, z której wywodzi ona swoje roszczenia w szczególności wniosku o udzielenie kredytu, umowy kredytu, pisma wypowiedzającego umowę wraz z dowodem jego doręczenia pozwanemu, szczegółowego wykazu wierzytelności, w tym wyliczenia wartości odsetek i innych objętych sporem należności.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew podniósł, że powództwo wniesione przez powodowy bank nie zasługuje na uwzględnienie albowiem dokumenty dołączone do pozwu nie uzasadniają w sposób wiarygodny legitymacji biernej pozwanego, podstawy roszczenia ani też jego wysokości.

Kurator reprezentująca stronę pozwaną ostatecznie wniosła o obniżenie spłaty o kwoty które zostały pobrane na poczet ubezpieczenia, tj. **uznała powództwo do kwoty 204.044,21 zł. W pozostałym zakresie wniosła o oddalenie powództwa.**

Sąd Okręgowy ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 18 marca 2015 r. M. W. zawarł z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...). Umowa została zawarta na 108 miesięcy. Przeznaczeniem kredytu było:

1. sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych kredytobiorcy w kwocie 127.069,61 zł na
2. spłatę w kwocie 112.203,00 zł następujących kredytów:
 - a) (...) Bank (...) S.A. 7.267,00 zł na rachunek (...): (...),
 - b) (...) Banku S.A. 19.038,00 zł na rachunek (...),
 - c) Banku (...) S.A. 66.452,00 zł na rachunek (...)
 - d) (...) Banku (...) S.A. 19.446,00 zł na rachunek (...): (...)

W związku z zawarciem umowy i udzieleniem kredytu kredytobiorca miał ponosić następujące koszty: prowizji bankowej w kwocie 11.939,70 zł, opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na wypadek śmierci, trwałej i całkowitej niezdolności do pracy albo hospitalizacji w wyniku –NW-Twój Pakiet Ochronny na Życie na okres pierwszych 12 miesięcy trwania Umowy w kwocie 24.573,30 zł, opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na wypadek utraty stałych źródeł dochodów lub inwalidztwa lub niezdolności do wykonywania czynności życia codziennego klientów (...) Banku S.A. – Pakiet utraty Pracy lub Dochodów na okres pierwszych 36 miesięcy w

kwocie 26.439,62 zł, opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na wypadek zgonu w wyniku NW, trwałego inwalidztwa w wyniku NW, całkowitej niezdolności do pracy w wyniku NW lub hospitalizacji w wyniku NW, odpowiedzialności cywilnej – Pakiet (...) i OC na okres pierwszych 36 miesięcy w kwocie 26.319,99 zł, odsetek od kapitału kredytowego w kwocie 81.567,40 zł (wyliczonych w momencie udzielenia przedmiotowego kredytu z deklaracją umowną uruchomienia kredytu).

Po 12- miesięcznym okresie ochrony ubezpieczeniowej ubezpieczenie grupowe na wypadek śmierci, trwałej i całkowitej niezdolności do pracy mogło być kontynuowane przez kolejne okresy 12 miesięczne (lub krótsze – w przypadku gdy do końca okresu kredytowania pozostało do spłaty mniej niż 12 rat kredytu, nie dłużej jednak niż do końca trwania umowy, pod warunkiem że kredytobiorca w deklaracji zgody na objęcie ubezpieczeniem, wyraził zgodę na kontynuację ubezpieczenia oraz nie zrezygnował z ubezpieczenia w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku kontynuacji tego ubezpieczenia wysokość opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na podstawie szczególnych warunków grupowego ubezpieczenia dla klientów (...) Bank Spółka Akcyjna - przez kolejny okres 12 miesięczny lub krótszy będzie stanowiła iloczyn zadłużenia z tytułu kredytu oraz stawki za kontynuację ubezpieczenia wynoszącej 2,96%.

Kredyt został oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 6,80% w stosunku rocznym, a raty kredytu określono jako równe i płatne w okresach miesięcznych 24 dnia każdego miesiąca. Umowną wysokość raty kredytu wyliczono na kwotę 2.968,23 zł, z zastrzeżeniem, że wysokość pierwszej raty kredytu, która jest ratą wyrównawczą, nie będzie wyższa niż 3.239,40 zł. Pierwsza rata kredytu płatna była do dnia 24.04.2015 r.

Umowna kwota kredytu ustalona została na kwotę 239.272,61 zł. Kwota ta miała sfinansować zarówno potrzeby konsumpcyjne Kredytobiorcy, jak i spłaty kredytów w innych bankach oraz pokryć koszty ustanowionego zabezpieczenia spłaty kredytu w postaci cesji praw z ubezpieczenia (§ 4 umowy). Kwota kredytu po pokryciu kosztów opłat ubezpieczeniowych wyniosła 150.000,00 zł (§ 2 ust. 2 umowy). Różnica w potrzebach konsumpcyjnych Kredytobiorcy (cel kredytu - uruchomienie kredytu) wynosiła 89.272,61 zł, co odpowiadało sumie łącznych opłat ubezpieczeniowych oraz prowizji bankowej. Bank skredytował powyższe opłaty i prowizje, co znalazło swoje potwierdzenie z zapisach § 1 ust. 3 umowy kredytowej.

Zmienność oprocentowania uzależniona została od zmiany stopy procentowej rynku międzybankowego WIBOR 3M o co najmniej 1,0 p.p. Zmiana oprocentowania kredytu następować miała 6 dnia po terminie wymagalności raty w miesiącu, w którym miała miejsce zmiana stopy WIBOR 3M o co najmniej 1,0 p.p., czego konsekwencją będzie zmiana wysokość rat kredytowych wymagalnych po dokonaniu zmiany stopy procentowej. Jeżeli w miesiącu, w którym miała miejsce zmiana stopy WIBOR 3M o co najmniej 1,0 p.p., rata nie jest wymagalna na skutek karencji w spłacie uzgodnionej przez strony, wówczas zmiana oprocentowania nastąpi 6 dnia po dniu, w którym rata byłaby wymagalna, gdyby nie zastosowano karencji w spłacie kredytu.

Poziom zmiany stopy procentowej rynku międzybankowego WIBOR 3M w danym miesiącu ustalany był jako różnica: stawki bazowej, wyznaczonej jako średnia arytmetyczna wysokość stopy WIBOR 3M z ostatnich trzech dni roboczych miesiąca poprzedzającego dany miesiąc oraz stawki wyznaczonej jako średnia arytmetyczna wysokość stopy WIBOR 3M z ostatnich trzech dni roboczych miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym uruchomiony został kredyt lub - jeśli oprocentowanie kredytu zostało zmienione - stawki wyznaczonej jako średnia arytmetyczna wysokość stopy WIBOR 3M z ostatnich trzech dni roboczych miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano ostatniej zmiany oprocentowania.

Zmiana stopy procentowej kredytu miała następować w tym samym kierunku, w którym zmienia się stopa WIBOR 3M (wzrost lub spadek) i o wartość odpowiadającą zmianie stopy WIBOR 3M. W przypadku zmiany stopy procentowej rynku międzybankowego, bank miał dokonać zmiany oprocentowania kredytu przesyłając Kredytobiorcy pisemną informację.

Kredytobiorca, który godziłby się na spłatę kredytu wg zmienionej stawki oprocentowania, mógł wypowiedzieć Umowę najpóźniej do dnia wymagalności najbliższej raty. W takim przypadku Umowa uległa by rozwiązaniu z

upływem 1-miesięcznego okresu wypowiedzenia liczonego od daty wymagalności najbliższej raty, a Kredytobiorca byłby zobowiązany do spłaty zadłużenia do dnia rozwiązania Umowy. W okresie wypowiedzenia Kredytobiorcę obowiązywała dotychczasowa stawka oprocentowania.

Każdorazowa zmiana wysokości oprocentowania kredytu nie mogła jednak powodować wzrostu tego oprocentowania ponad obowiązujące bieżąco odsetki maksymalne, określone w art. 359 § 2¹ K.C. Wszelkie zmiany oprocentowania kredytu sprzeczne z postanowieniem zdania poprzedzającego prowadzić mogły jedynie do wzrostu stopy oprocentowania kredytu do wysokości odpowiadającej aktualnie obowiązującej wysokości odsetek maksymalnych.

W przypadku, gdy ze względu na zmiany wysokości odsetek maksymalnych, określonych w art. 359 § 2¹ K.C. wysokość oprocentowania zmiennego obowiązującego zgodnie z postanowieniami Umowy przekroczyłaby wysokość wspomnianych odsetek maksymalnych, od dnia wejścia w życie zmienionej wysokości odsetek maksymalnych, bank obniżyłby oprocentowanie kredytu do nowego poziomu odsetek maksymalnych. W razie jednak ponownego podwyższenia wysokości odsetek maksymalnych, od dnia wejścia w życie przedmiotowych zmian, bank pobierał mógł odsetki od kwoty kredytu w wysokości dostosowanej do tego wzrostu, nie większe jednak niż określone na dzień zawarcia umowy, uwzględnieniem późniejszych zmian oprocentowania dokonanych zgodnie z ust. 1-3.

O zmianie stopy procentowej bank powiadamiać miał Kredytobiorcę, przysyłając zmieniony harmonogram spłat. Zmiany harmonogramu wynikające ze zmiany oprocentowania nie wymagały sporządzenia aneksu do niniejszej umowy.

Wraz z zawarciem niniejszej umowy, bank zobowiązał się prowadzić na rzecz Kredytobiorcy rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy, zwany dalej (...) o numerze (...) na warunkach określonych szczegółowo w odrębnej od niniejszej Umowy umowie Rachunku (...).

W przypadku gdy w okresie kredytowania umowa Rachunku (...) byłaby rozwiązana przez bank lub Kredytobiorcę, z dniem rozwiązania tej umowy bank otworzy i zobowiązuje się prowadzić przez pozostały okres trwania umowy bezpłatny rachunek, zwany dalej (...), na którym będą gromadzone środki pieniężne wpłacane przez Kredytobiorcę. Celem prowadzenia tego rachunku było umożliwienie Kredytobiorcy gromadzenie kapitału służącego wyłącznie spłacie kredytu. Środki gromadzone na tym rachunku pozostają nieoprocentowane. Numer tego rachunku bank poda Kredytobiorcy niezwłocznie po jego otwarciu. Kredytobiorca był zobowiązany do zapewnienia na Rachunku (...) środków na pełne pokrycie należności, a w przypadku gdy w okresie kredytowania umowa Rachunku (...) zostanie rozwiązana przez bank lub przez Kredytobiorcę - na Rachunku Kredytu, środków na pokrycie wymagalnych należności banku wynikających z umowy, w terminach ich wymagalności.

Jeżeli w terminie wymagalności Kredytobiorca nie zapewniłby na rachunku (...) środków na pełne pokrycie należności i w związku z tym bank nie przekazałby ich na rachunek kredytu, a w przypadku gdy w okresie kredytowania umowa Rachunku (...) zostałaby rozwiązana przez bank lub przez Kredytobiorcę - jeśli nie zapewnił tych środków na Rachunku Kredytu, to w związku z tym po stronie Kredytobiorcy powstanie wymagalne zadłużenie. W takiej sytuacji bank zaliczał kwoty przekazane na rachunek techniczny, będący rachunkiem kredytu, a w razie zamknięcia Rachunku (...) i otwarcia przez bank (...), zaliczał kwoty wpłacane przez Kredytobiorcę na Rachunek Kredytu aż do momentu pełnej spłaty zadłużenia w następującej kolejności:

- a) koszty opłat za wysłanie monitów oraz wezwań do zapłaty,
- b) odsetki podwyższone za opóźnienie,
- c) odsetki zaległe,
- d) zaległe raty kapitałowe.

Jednocześnie strony ustaliły prawne zabezpieczenie kredytu w formie cesji praw z ubezpieczenia na wypadek śmierci, trwałej i całkowitej niezdolności do pracy albo hospitalizacji w wyniku NW. Kredytobiorca zobowiązał się do pokrycia opłat i kosztów związanych z ustanowieniem zabezpieczeń. Rodzaj niezbędnych czynności oraz wysokość opłat i kosztów związanych z ustanowieniem zabezpieczeń mógł ulec zmianie w przypadku zmiany w okresie kredytowania wymogów lub wysokości stawek ubezpieczeniowych stosowanych przez ubezpieczycieli.

W przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat kredytu, bank pobierał od niespłaconego w terminie kredytu podwyższone odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego), obowiązującej na dzień powstania zadłużenia przeterminowanego, która w dniu zawarcia umowy wynosiła 10,00%. Odsetki według stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego pobierane są począwszy od dnia następującego po terminie płatności wynikającym z umowy i wskazanym w harmonogramie spłat, aż do dnia spłaty przeterminowanej należności banku. Zmiana wysokości stopy kredytu lombardowego NBP powoduje zmianę rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego do czterokrotności nowej wysokości stopy kredytu lombardowego NBP.

Bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy kredytu z zachowaniem 1-miesięcznego okresu wypowiedzenia w razie:

- a) zwłoki Kredytobiorcy z zapłatą pełnych rat, wynikających z harmonogramu spłat, za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim pisemnym wezwaniu Kredytobiorcy do spłaty wymagalnych należności w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania,
- b) niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu,
- c) wprowadzenie banku w błąd co do tożsamości Kredytobiorcy poprzez podanie nieprawdziwych danych osobowych,
- d) wprowadzenie banku w błąd przez złożenie dokumentów lub przedstawienie informacji, które okazały się niezgodne ze stanem rzeczywistym,
- e) niewykonania przez Kredytobiorcę żądania ustanowienia zabezpieczenia kredytu w postaci poręczenia cywilnego osób trzecich lub ubezpieczenia na wypadek śmierci, Trwałej i całkowitej niezdolności do pracy albo Hospitalizacji w wyniku NW wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, zgłoszonego przez bank na skutek złożenia przez Kredytobiorcę w okresie pierwszych 12 miesięcy trwania umowy oświadczenia o rezygnacji z grupowego ubezpieczenia na wypadek śmierci, Trwałej i całkowitej niezdolności do pracy albo Hospitalizacji w wyniku NW.

Po upływie okresu wypowiedzenia umowy Kredytobiorca był zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu.

Kredytobiorca zobowiązał się do informowania Banku, każdorazowo bezzwłocznie po ich wystąpieniu, o istotnych okolicznościach mogących mieć wpływ na jego zdolność kredytową i terminową spłatę Kredytu, przez które rozumie się:

- a) złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej,
- b) zaciągnięcie przez Kredytobiorcę w innym banku zobowiązania kredytowego w kwocie powyżej 50 tys. zł w okresie spłaty zadłużenia wynikającego z niniejszej umowy lub otrzymanie wypowiedzenia umowy o pracę,
- c) do niezwłocznego pisemnego informowania Banku o wszelkich zmianach dotyczących następujących informacji przekazanych Bankowi: nazwiska, adresu zamieszkania lub korespondencyjnego, miejsca zatrudnienia, adresu poczty elektronicznej i numerów telefonów.

Kredytobiorca oświadczył, że w zakresie wszelkich roszczeń (...) Banku S.A. w W. o zapłatę, jakie mogą wynikać z umowy kredytu nr (...) zawartej przez bank z Kredytobiorcą, poddaje się egzekucji prowadzonej na podstawie

Bankowego Tytułu Egzekucyjnego, który Bank może wystawić do kwoty 478.545,22 (słownie: czterysta siedemdziesiąt osiem tysięcy pięćset czterdzieści pięć złotych 22/100 złotych polskich) i w okresie do dnia 25.03.2025 r. wystąpić do Sądu o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności (k. 20).

Z harmonogramu spłat wynika, że w ciągu 9 –ciu lat obsługi kredytu pozwany miał spłacić 239.272, 61 zł należnego kapitału oraz 81.567,17 zł odsetek – razem 320.839,78 zł. Pozwany z zaciągniętego zobowiązania kredytowego spłacił tylko 9 (a w zasadzie tylko 8) rat kapitałowych, na łączną kwotę 11.480, 16 zł, co spowodowało zmniejszenie kapitału kredytowego do poziomu 227.792,45 zł. (k. 50).

5 lutego 2016 r. powód wezwał pozwanego M. W. w związku z powstaniem zaległości w spłacie kredytu pod rygorem wypowiedzenia umowy do uregulowania zaległości w kwocie 8.323,57 zł (k. 51). Na zaległość składały się kwoty: 5.060,79 zł - tytułem zaległości kapitałowej, 3.024,77 zł - tytułem odsetek umownych, 57,01 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, 166,00 zł +15 zł tytułem kosztów opłata za czynności banku. (k. 51).

W związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu (...) Bank S.A., pismem z dnia 7 marca 2016 r. wypowiedział umowę kredytu nr (...) z zachowaniem okresu wypowiedzenia określonego w umowie liczonego od dnia doręczenia pisma (k. 21, 53).

Wskazane pismo wróciło do powoda (...) Bank S.A. z adnotacją zwrot nie podjęto w terminie (k. 73-73v).

Wobec braku zapłaty żądanej kwoty, w dniu 29-06-2016 r. stosownie do regulacji art. 95 Ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 1997 r. Nr 140 poz. 939 z późniejszymi zmianami strona powodowa wystawiła wyciąg z ksiąg banku nr (...) stwierdzający zadłużenie strony pozwanej. Na roszczenia powoda złożyły się:

- kwota 227.792,45 zł tytułem należności głównej (niespłacony kapitał),
- kwota 7.069,85 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 6,80% od dnia 24-11-2015 do dnia 18-05-2016 r.,
- kwota 3.839,71 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 10,00% od dnia 24-11-2015 do dnia 29-06-2016,
- kwota 396,16 zł tytułem opłat i prowizji.

W piśmie tym powód wskazał, że należą mu się dalsze odsetki umowne – od kwoty kapitału, bowiem zgodnie z postanowieniami zawartej umowy (...) Bank S.A. jest uprawniony do naliczania odsetek umownych za opóźnienie w spłacie wymagalnych rat w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie od dnia 30-06-2016 do dnia zapłaty, które na dzień sporządzenia wyciągu wynoszą 10%. Bank oświadczył, iż roszczenie objęte wyciągiem jest wymagalne i egzekwowane na rzecz G. (...) bank S.A. w W..

Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu księgowości dr Z. P. na okoliczność ustalenia: czy i w jakiej kwocie pozwany jest zobowiązany wobec banku, czy wyliczenie zadłużenia dokonane przez powoda jest prawidłowe w poszczególnych pozycjach, a jeśli nie to jaka powinna być jego wysokość i tytuł płatności na datę wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych i na chwilę obecną; czy jest prawidłowym rozliczenie kredytu dokonane przez bank w okresie od 2015-09-28 do 2015-11-24; jaka powinna być wysokość kredytu do spłaty – po uwzględnieniu wygaśnięcia umów ubezpieczenia.

Biegły w swojej opinii wskazał, że pozwany jest zobowiązany wobec Banku, co wynika bezpośrednio z umowy kredytowej nr (...), do której Bank prowadził rachunek bankowy nr (...). Biegły wskazał, że wyliczenie zadłużenia dokonane przez powoda jest prawidłowe. Biegły wskazał, że pozwany z zaciągniętego zobowiązania kredytowego spłacił tylko 9 (a w zasadzie 8) rat kapitałowych, na łączną kwotę 11,480,16 zł, co spowodowało zmniejszenie kapitału kredytowego do poziomu 227.792,45 zł, co jest kwotą zgodną z pozwem, wyliczenie zaś zadłużenia dokonane przez powoda jest prawidłowe. Pozwany spłacił 10.683,95 zł odsetek od zaciągniętego kredytu. Natomiast w okresie od

24.11.2015 r. do 02.05.2016 r. (data wypowiedzenia umowy), Bank naliczył 7.069,85 zł zwykłych odsetek umownych, które to odsetki nie zostały przez pozwanego spłacone. W opinii biegłego rozliczenie kredytu dokonane przez Bank za okres 28.09.2015 r. do 24.11.2015 r. jest prawidłowe. Następnie biegły przeanalizował jaka powinna być wartość kredytu do spłaty - po uwzględnieniu wygaśnięcia umów ubezpieczenia. W związku bowiem z zawarciem umowy nr (...) i udzieleniem kredytu Kredytobiorca miał ponosić koszty, będące konsekwencją przyjętego sposobu zabezpieczenia kredytu (cesja praw z ubezpieczenia).

Łączna wartość składek płatnych jednorazowo z tytułu zawarcia umów ubezpieczeniowych (bancassurance) wyniosła 77.332,91 zł. Składki te zostały sfinansowane przez Bank kredytujący - podwyższając kwotę pierwotnie udzielonego kredytu. Wyłączając kwotę składek poniesionych na ubezpieczenie, kwota udzielonego kredytu wyniosłaby 161.939,70 zł (239.272,61 zł - 77.332,91 zł), w tym 11.939,70 zł - prowizja za udzielenie kredytu, a 150.000,00 zł - kredyt na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych. Biegły dla przeprowadzonych wyliczeń przyjął, że umowy ubezpieczenia zostały wypowiedziane z dniem wypowiedzenia umowy kredytu nr (...), tj. z dniem 02.05.2015 r. i za niewykorzystany okres ochrony Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu część opłaconej składki ubezpieczeniowej proporcjonalnie do okresu trwania ochrony, zgodnie zaś z warunkami ubezpieczenia składki ubezpieczeniowe zostały rozliczone proporcjonalnie do czasu trwania ochrony ubezpieczeniowej, na poczet spłaty zaciągniętego kredytu, bowiem opłacone jednorazowo składki ubezpieczeniowe wpłynęły na rachunek kredytu z dniem 02.05.2015 r. Biegły tym samym wyliczył, że proporcjonalna kwota składek pozostająca do zwrotu wyniosła 32.681,65 zł. Przy uwzględnieniu zaś przyjętych założeń, wartość kredytu nr (...) na dzień jego wypowiedzenia, tj. 02.05.2016 r. (koniec dnia księgowego) powinna wynosić 204.044,21 zł, w tym:

- 1) 202.413,65 zł - niespłacony kapitał kredytowy,
- 2) 1.630,55 zł - niespłacone odsetki przeterminowane.

Natomiast na dzień sporządzenia opinii (28.02.2018 r.), wartość kredytu nr (...), przy przyjęciu przedstawionych założeń, powinna wynosić 237.779,82 zł, w tym:

- 1) 202.413,65 zł - niespłacony kapitał kredytowy,
- 2) 35.366,16 zł - niespłacone odsetki przeterminowane. Biegły podkreślił, że oba wskazane warianty nie ujmują prowizji i opłat bankowych oraz kosztów windykacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo częściowo było zasadne.

Fakt zawarcia umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego przez pozwanego wynikał przede wszystkim z przedłożonej przez powoda i podpisanej przez pozwanego umowy nr (...) z 18.03.2015 r.

Sąd nie miał także wątpliwości co do braku spłaty kredytu po stronie pozwanego, skuteczności jej wypowiedzenia oraz faktu nabycia powstałej z tego tytułu wierzytelności przez powoda.

Pismem z dnia 7 marca 2016 r. (...) Bank S.A. w W. wypowiedział pozwanemu umowę kredytu konsolidacyjnego (k. 24). Wobec braku zapłaty żądanej kwoty, w dniu 29-06-2016 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg banku nr (...) stwierdzający zadłużenie strony pozwanej (k. 24). Żądaniem pozwu objęto kwotę 239.098,17 zł, z czego: należność główna (niespłacony kapitał) - 227.792,45 zł, odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 6,80% od dnia 24.11.2015 r. do 18.05.2016 r., w kwocie - 7.069,85 zł, odsetki za opóźnienie naliczane od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 10,00% od dnia 24.11.2015 r. do 29.06.2016 r., w kwocie - 3.839,71 zł, opłaty i inne prowizje, w kwocie - 396,16 zł.

W niniejszej sprawie kurator reprezentujący pozwanego M. W. uznał roszczenie powoda do kwoty 204.044,21 zł, co odpowiadało wyliczeniom biegłego przy przyjętych przez niego założeniach wygaśnięcia umów ubezpieczenia na dzień

2 maja 2016 r. (pkt. 14 opinii biegłego str. 26 opinii). Wyliczenia dokonane przez biegłego nie uwzględniały natomiast prowizji i opłat bankowych oraz kosztów windykacji.

Stosownie do art. 213 § 2 k.p.c., sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Uznanie powództwa oznacza, iż pozwany uznał za zasadne samo roszczenie powoda jak i przyznał przytoczone przez niego okoliczności, w konsekwencji wyrażając zgodę na wydanie wyroku uwzględniającego powództwo. Sąd, co do zasady, jest związany uznaniem powództwa, zatem wydaje wyrok w zakresie uznania, bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Uznanie to jest jednakże poddawane kontroli Sądu.

W niniejszej sprawie pozwany bezsprzecznie zawarł z (...) Bank S.A. w W. umowę kredytu konsolidacyjnego nr (...). Zobowiązał się przy tym do zwrotu kwoty kredytu wraz z oprocentowaniem oraz należnymi, określonymi w umowie opłatami w równych ratach miesięcznych. Pozwany początkowo spłacał regularnie kredyt, jednak już od września 2015 r. wystąpiły problemy z terminowym regulowaniem rat kredytu. W listopadzie 2015 r. pozwany ostatni raz dokonał spłaty części przedmiotowego zobowiązania. Po tym miesiącu Bank dokonywał naliczeń przebiegowań rat kapitałowych, odsetkowych oraz odsetek przeterminowanych - do dnia wypowiedzenia umowy kredytu tj. 2.05.2016 r.

Uznanie powództwa przez pozwanego nie było wobec tego sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego ani nie zmierzało do obejścia prawa. Jednocześnie z całokształtu okoliczności sprawy wynika, iż powodowi przysługuje względem pozwanego wierzytelność, aczkolwiek nie w wysokości jaka jest dochodzona w pozwie.

Z akt sprawy wynika bowiem, że w związku z zawarciem umowy i udzieleniem kredytu kredytobiorca miał ponosić następujące koszty, będące konsekwencją przyjętego sposobu zabezpieczenia kredytu (cesja praw z ubezpieczenia):

1) opłaty za objęcie Kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na wypadek śmierci, Trwałej i całkowitej niezdolności do pracy albo Hospitalizacji w wyniku NW-Twój Pakiet Ochronny na Życie na okres pierwszych 12 miesięcy trwania umowy w kwocie 24.573,30 zł,

2) opłaty za objęcie Kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na wypadek utraty stałych źródeł dochodów lub inwalidztwa lub niezdolności do wykonywania czynności życia codziennego (...) Banku SA - Pakiet U. Pracy lub Dochodów na okres pierwszych 36 miesięcy w kwocie 26.439,62 zł,

3) opłaty za objęcie Kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na wypadek zgonu w wyniku NW, Trwałego inwalidztwa w wyniku NW, Całkowitej niezdolności do pracy w wyniku NW albo Hospitalizacji w wyniku NW, odpowiedzialności cywilnej - Pakiet (...) i OC na okres pierwszych 36 miesięcy w kwocie 26.319,99 zł.

Z opinii zaś sporządzonej przez biegłego wynika, że łączna wartość składek płatnych jednorazowo z tytułu zawarcia umów ubezpieczeniowych (bancassurance) wyniosła 77.332,91 zł, a składki te zostały sfinansowane przez Bank kredytujący - podwyższając kwotę pierwotnie udzielonego kredytu. Biegły wyliczył, że wyłączając kwotę składek poniesionych na ubezpieczenie, kwota udzielonego kredytu wyniosłaby 161.939,70 zł (239.272.,61 zł - 77.332,91 zł), w tym 11.939,70 zł - prowizja za udzielenie kredytu, a 150.000,00 zł - kredyt na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych.

Wskazać jednocześnie należy, że zabezpieczenie kredytu należy postrzegać jako odrębne uzgodnienie stron w ramach stosunku kredytowego, funkcjonalnie z nim powiązane, jednakże zachowujące odrębność jako stosunek prawny. W myśl art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz.U. 1997, Nr 140, poz. 939 z późn. zm.) w celu zabezpieczenia wierzytelności, które wynikają z czynności bankowych, bank może żądać zabezpieczenia przewidzianego w Kodeksie cywilnym i prawie wekslowym oraz zwyczajami przyjętymi w obrocie krajowym i zagranicznym. Nie sposób przy tym przyjąć, aby zwrot tej opłaty, faktycznie następujący na rzecz kredytodawcy, wpłynął na zwiększenie wysokości wierzytelności.

W niniejszej sprawie pierwsze dwa pakiety ubezpieczeniowe „Pakiet U. Pracy lub Dochodów” oraz (...) zostały zawarte na 3-letni (36 m-cy) okres ochrony ubezpieczeniowej. Trzeci pakiet „Twój Pakiet Ochrony na Życie” zawarto na okres

1 roku (12 m-cy). Wszystkie trzy ubezpieczenia zaczęły obowiązywać od dnia uruchomienia kredytu - 18.03.2015 r. Na dzień wypowiedzenia umowy kredytu aktywne były dwa ubezpieczenia: „Pakiet U. Pracy lub Dochodów” oraz (...). Biegły w sporządzonej opinii zaś wyliczył, że liczba dni obowiązywania umowy kredytu zabezpieczonego ochroną ubezpieczeniową wyniosła w obu przypadkach 411 dni, a składka w przeliczeniu na 1 dzień wyniosła 24,48 zł dla „Pakietu U. Pracy lub Dochodów” oraz 24,37 zł dla (...). Dalej biegły wyliczył, iż wartość składki ubezpieczeniowej za okres obowiązywania umowy kredytu wyniosła łącznie 44.651,26 zł, **a proporcjonalna kwota składek pozostająca do zwrotu wyniosła 32.681,65 zł.**

W ocenie Sądu dochodzona pozwem kwota powinna być zatem obniżona o kwotę składek związanych z pakietami ubezpieczeń należnych od pozwanego, a naliczonych na cały okres obowiązywania umowy ubezpieczenia, w wysokości 32.681,65 zł - wyliczonej przez biegłego. Wskazać bowiem należy, że z chwilą gdy stosunek zobowiązaniowy uległ rozwiązaniu, nie ma podstaw do wliczania kolejnych proporcjonalnych składek ubezpieczenia w poczet wierzytelności. Z chwilą bowiem 2 maja 2016 r. cała wierzytelność stała się wymagalna i nie jest uzasadnione dalsze ubezpieczenie kredytu na wypadki wskazane w umowie. Tym samym kwota składki z tytułu ubezpieczenia, które miałyby chronić kredytodawcę w chwili, kiedy stosunek zobowiązaniowy uległ rozwiązaniu jest niezasadna.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd zasądził od pozwanego M. W. na rzecz powoda (...) Bank SA w W. kwotę 204.440,37 zł. Na kwotę tę składa się kwota uznana przez powoda w wysokości 204.044,21 zł, stanowiąca wartość wierzytelności pozwanego zgodna z wyliczeniami opinii biegłego przy przyjęciu przez niego założenia o wygaśnięciu umów ubezpieczenia z dniem wypowiedzenia umowy kredytowej tj. 2 maja 2016 r. Wyliczenia te nie zawierały kwoty dochodzonej pozwem w wysokości 396,16 zł stanowiącej opłaty i prowizje Banku. Tym samym kwotę 204.044,21 zł należało powiększyć o kwotę 396,16 zł, co łącznie stanowi kwotę 204.440,37 zł.

O obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c. i 482 k.c., zasądzając odsetki umowne od dnia 22 lipca 2017 r. – tj. doręczenia odpisu pozwu kuratorowi pozwanego, do dnia zapłaty.

Mając na uwadze okoliczność, że umowy ubezpieczenia wygasły z dniem 2 maja 2016 r. sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 Sąd z urzędu nadał rygor natychmiastowej wykonalności, co do kwoty 204.044,21 zł.

O kosztach należnych adw. B. W., występującej w sprawie jako kurator ustanowiony z urzędu Sąd orzekł na podstawie art. 3 ust. 1 pkt. 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U z 2015.1800 t.j.).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. / proporcjonalnie do wyniku sprawy/ zasądzając na rzecz powoda od pozwanego kwotę 10.068,25 złotych.